

екологічних проблем, що назрівають, та запобігти можливим конфліктам у взаємовідносинах бізнесу, суспільства і влади, сприйняття вітчизняних товаровиробників на міжнародному рівні. При цьому для досягнення сталого розвитку країни екологічна відповідальність бізнесу має бути не поодинокими випадками, а має стати життєвою філософією для суспільства, підприємств та уряду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гассий В. В. Экологическая ответственность бизнеса как элемент государственно-частного партнерства / В. В. Гассий, И. М. Потравный Маркетинг і менеджмент – 2011 – № 3. Т.1. – С. 179- 187.

2. Державний комітет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Норіцина Н.І. Екологічна безпека діяльності як індикатор соціальної відповідальності підприємства / Н.І. Норіцина // Економіка підприємства: теорія та практика: зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. (12 жовтня 2012 р.). – Київ: КНЕУ, 2012. – С. 309–311 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua:8080/handle/2010/9127>.

Анастасія Стояновська,
студентка 4 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **В. А. Швачко**, ст. викладач (БДПУ)

ЕКОНОМІЧНЕ ШПИГУНСТВО: ПОНЯТТЯ ТА ВІДМІННІ ОСОБЛИВОСТІ

Все більш актуальним стає в наш час дослідження вченими шпигунства на національному та міжнародному рівнях, серед підприємств та різних держав. Шпигунство на стільки розповсюдилось на різні сфери діяльності, що його поділили на різновиди, серед яких велику увагу приділили економічному шпигунству.

Економічне шпигунство здійснюється багатьма методами діяльності, які дозволяють викрасти інформацію з різних системних носіїв конкурентної фірми, та використовувати її проти них, або продати її фірмам, які потребують цю інформацію.

Незважаючи на великий інтерес дослідників до вивчення економічного шпигунства на національному і міжнародному рівні, методи викрадення інформації – розглянуті але не повністю вивчені.

Методологію викрадення економічних таємниць на підприємствах розглядали в своїх працях: О.М. Головченко, В.В. Вовченко, І.О. Степанов, Ж.О. Жуковська, А. Величко, Т. Ткачук, О.Ф. Долженков, І. Волощук, Б. Демидов.

Метою дослідження є визначення особливості економічного шпигунства на підприємствах

В наш час дуже поширеним є шпигунство на підприємствах, державних установах, в органах управління.

Шпигунство – вид злочину, який має певні зіставні частини, характеризуючи будь – яке порушення закону [1, с. 10].

Особлива увага приділяється економічному шпигунству, бо саме на підприємствах є витoki економічної інформації, які зашкоджують діяльності підприємства.

Економічне шпигунство – передбачає передачу відомостей про фінансові плани країни, підприємства, а також про викрадення економічно-проектних, дослідно-конструкторських робіт, які можуть мати цінність для інших країн [2, с. 8].

Основні форми і методи економічного шпигунства [1, с. 32]:

1. Підкуп – це найпростіший спосіб отримання інформації. Злочинник вивчає біографії людей, які працюють на підприємстві, вибирає того хто краще володіє інформацією, яка йому потрібна, і пропонує за це певну суму грошей.

2. Впровадження «своїх» людей – фірма підсилає своїх людей, до конкурентів, щоб отримати таємну інформацію, яка надасть змогу для покращення ситуації певної фірми.

3. Знімання інформації з персональних електро – обчислювальних машин – цей метод застосовується багатьма способами: розкрадання носіїв інформації, копіювання програмної інформації з носіїв, читання залишених без нагляду роздруківок програм, тощо.

4. Спостереження – це метод викрадення інформації за допомогою спостереження фірми за діями фірми конкурента.

5. Підслуховування та прослуховування – цей метод не застосовується так часто як інші, бо за для його здійснення потрібно багато часу для оброблення інформації.

Особливості економічного шпигунства в тому, що злочинник може отримати інформацію різними методами та шляхами [2, с. 54]:

- моніторити пресу, комп'ютерні системи фірми;
- спостерігати за вашою діяльністю;
- вивчити базу даних підприємства;
- викрасти економічний проект фірми, та застосувати його проти неї;
- продати ідеї підприємства іншим фірмам, які цього потребують;
- зламати систему управління;
- зробити банкрутом підприємство.

Отже економічне шпигунство, це сфера діяльності з боку сторони фірм конкурентів, іншої держави, дії яких можуть призвести до викрадення економічних даних чи проектів, які можуть застосувати проти підприємств, і призвести до кризи.

Економічне шпигунство поширено серед великих фірм, які розробляють нові технології, економічні проекти, які надають розвитку певній країні, також викрадення економічних проектів, серед держав, які підпишуть економіку країни та стабілізують її.

ЛІТЕРАТУРА

1. Долженков О.Ф. Особливості гарантування економічної безпеки підприємницької діяльності в ринкових умовах [Текст] / О.Ф. Долженков, Ж.О. Жуковська, О.М. Головченко. – Одеса: ОЮІ ХНУВС, 2007. – 207 с.

2. Вовченко В. В. Проблеми захисту інформації від економічного шпигунства [Електронний ресурс] / В. В. Вовченко, І. О. Степанов. – Режим доступу: <http://www.analitika.info>.

Аліна Тютюшова,
студентка 4 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **В. А. Швачко**, ст. викладач (БДПУ)

ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ЕВОЛЮЦІЯ

Поняття «економічна безпека» тільки стало повноправним об'єктом вивчення економічної науки. Дане визначення почало застосовуватися у роботах українських економістів тільки на початку 90-х рр. 19 ст.. У наш час питання щодо економічної безпеки підприємства є дуже актуальним, бо для забезпечення нормального розвитку підприємницьким структурам необхідно як формувати стратегію розвитку, так і планувати економічну безпеку.

Широке коло питань вказаної проблематики досліджувалося в наукових працях багатьох українських та зарубіжних вчених, що підкреслює важливість і актуальність розв'язуваних проблем.

Теоретичні і практичні аспекти категорії економічна безпека досліджували Пастернак-Таранушенко Г.А., Шлемко В.Т., Бінько І.Ф., Геєць В.М., Мунтіян В.І., Єрмошенко М.М., Гончаренко О.М., Іполітов К.Х., Олейніков Е.А., Богданов І.Я., Ярочків В.О. а також інші автори. Як і будь-якій новій галузі науки, науці про економічну безпеку поки що притаманний значний методологічний «різnobій». Вчені поки що не дійшли згоди щодо засадничих категорій зазначеної науки, в тому числі – й щодо її ключового призначення – поняття «економічна безпека».

Мета дослідження розкрити суть поняття «економічна безпека» і передумови її виникнення, а також дослідити еволюційний розвиток поняття «економічна безпека підприємства».

Перетворення в економіці України, реформування відносин власності є передумовами виникнення поняття економічної безпеки підприємства і його еволюції.

В. Ярочкін у своїх роботах стверджує, що на перших етапах ринкових перетворень кожне підприємство намагалось захистити свої комерційні таємниці, інтелектуальну власність і взагалі інформацію як найцінніший товар. Вивчаючи дане поняття вчені-економісти почали виокремлювати зовнішні впливи на економічну безпеку підприємства, а сам термін «економічна безпека» трактувати як «захищеність економічних інтересів підприємства від впливу несприятливих умов зовнішнього середовища».

Дуже важливими факторами, які мають вплив на економічну безпеку підприємства, є рівень оподаткування, доступ на світові ринки збуту, інвестиційна привабливість регіону та держави і ступіть досконалості законодавчої бази. Дуже важливим є те, що від економічної безпеки регіону